

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopi ni ne tiskaju. Pripostana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 redakih stoji 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; li u slučaju opelovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šlju pošlarskom upisnicom (assegno postale) lme, prazime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravničaru u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše: »Reklamacija«. Dopisi se ne vraćaju ako se ni ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka i 1 cietlom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo li odpravništvo. — Predplata sa poštarinom stoji 5 for., za sebjako 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 350 na za pol godine. Izvan carvine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Spomenica

pol. društva »Edinosti« upravljena na carevinsko vieće, radi željeznice, koja bi spojila istočnu Istru sa državnom željezničkom prugom Divača-Pul. (Konac).

Mnogo veću gospodarsku vrijednost, računajući amo jur spomenute prednosti, imala bi:

II. Crta na istočnoj obali Istre. Kod ovo pako otpada sveza između Trsta i Rieka. Ova pruga ležala bi posvema na ovoj strani carevine. Izšla bi naimo sa pruge Sv. Petar-Rieka, na riečkoj granici, te tičuće prirodnu luku Preluku, gradić Volosko, kupoljno mjesto Opatiju zatim Lovran, Mošćonice, Brseč i južno podnožje brda Sisol, dotaknula bi se lukah Plomin i Rabac i pripojila državnoj željeznici Divača-Pul, negdje medju Žrnjnjom i Vodnjanom. Osim možda u kotlini Raše, nebi bilo nigdje drugdje tehničkih poteškoćah.

Od luke Rabac pod gradićem Labin, gdje se nalaze bogata ležišća kamenog ugljelva, može se doći, uređenom morskom plovidbom, za 1 sat u grad Cres na istoimenom otoku.

Ovom prugom spojila bi se cijela istočna Istra i kvarnerski otoci sa središćem Istre te ujedno gradovi Pul i Trst najkraćom crtom približili. Na ovoj prugi ležali bi najkrasniji predieli istočne Istre sa poznatim kupoljinim mjestom Opatija. Ova pruga bi se radi živahnog prometa veoma dobro izplatila.

Iz vojničkog gledišća bila bi ova pruga mnogo manje pogibelji izložena nego li ikoja druga na zapadnoj strani

Istre, jer se mora smatrati morskli tiosnac u Kvarneru lrano zatvoreno more, to bi neprijateljeko brodovlje — uzmu li se u obzir mnogobrojni otoci i vojnička luka Pul — samo velikimi žrtvami do Rabca prodrieti moglo.

Visoka zastupnička kuća neka izvoli odlučiti:

Neka se ova spomenica izruči sa drugim predlozi, tičućimi se istog predmeta c. kr. visokoj vladi na pre-tres kod pitanja o gradjenju spojine željeznice medju istočnom Istrom i Pulom, dotično, državnom željeznicom Divača-Pul.

DOPISI.

Sa otokah Kvarnerskih.

God. 1833. podastriče šarenjacol Nerezine molbenicu, da se uvede u našu pučku skolu talijanski jezik. Sada doznajemo, da je zomaljsko školsko vijeće tu molbenicu zabcadlo, što je pravo i pravodno. Vlost ova uzradova nas u pokunju naše protivnlke. osobito nekoga »Nikogovleđa« koji je u krémi T. na sva usta pripovleđao, da je šitao u porečkoj blehetušl, kako je u Narezlnah odredjen talijanski učovni jezik te kano pomman vlkao: »bravi Nereslnotti, tutti quelli, che hanno soto-scritto la supplen per l' introduzione della lingua d' insegnamento Italiano nella scuola di Neresino, bravi b . . . e m . . . ai croati, itil. Počlnj pobro, dok trava narastel ovnj put ei se pronajilo; sol u sol-nicu pamet u glavicu, moj goso, dovikuje ti našu narodna poslovica.

Čuje sada kako bijaše spomenuta molbenica podpisivana. Skoro mjesec dana obhltale su vrane i gavrani oko Petra i Pavla od Pilata do Jeruda, moleć i proseć narod, da lde podplaut molbenicu u dućan g. S. S počelka uztezao se svako

pošten molbenicu podpisati, nu šarenjacol što varkom, što sladkimi riečmi, što grožnjom, da neđe nitko moći na more niti u vojnike lko nezna talijanski itd., nagovore Nerezlnčanah, da podpišu molbenicu. Eto vam braćo Nerezlnol, sada vidite što sto dohill od sladkih šarenjakah! Osmdradil ete al počtano hrvatsko lme, učinil se smlešnim pred pametnim svetlom a postigli ste ruglo i sramotu. Zar ne znate jošte za čim teže vaši i naši protivnici, ove šarenjake izjelice? Oni hoće, da ni ostanemo u tmlni i noznanstvu, da nas laglje globo i varaju; žele, da ostanemo njim poslušni i pokorni do sudnjega dana u to može jednino tuda biti, budemo li se i nadalje duli od njih za nos vodili, uz njihove svlrake plesali, Zagrnite tim il-cumjereom i laskavcem, nek se nose pre mora ako se neđute doma pod svetlom krunom nabega cara i kralja, nek puste na miru srotu oguljona Hrvata. Vi nepitate od njih ni bluga ni bogatstva već jednino, da vas se mane, da nedraju u Vas, da vam štiju vaše svetlnje kano što vi štujete tudje. A sad jednu još veseliju, koja je nemlo ujeła naše »nadritalijane«.

U mesopustau novejlu pridedi preko 50 Nerezlnčanah krasnu maškaradu, u narodnom odjelu ili kako ovdje kažu: po hokečku, t. j. u crvenih kapah i u širokhl modrlh blačah. Narodni ples pesalo preko 70 parovah, sve u najllepšem redu. Plesom redala se vesela hrvatska pjesma a naj-češće naša obiljnjena: »Još Hrvatska ni propala«. To se opetovalo i na dan mesopusta; zabava potraja do iza pol noći, a mi se raztasmo veselil i zadovoljni. Tim poknzaste moji Nerezlnol što svo sloga i prijateljstvo uzmogne. Pokužite se svakom zgodom ovako odlučiti i slozati pa nam neće oko nosa brudat kojekakav potepuh ili odrubr. Ljubimo i cienimo svakom zgodom naš hrvatski jezik. našu nošnjku i našo obiljje. Osta vimo šarenjakom šarenjačivo. Svakomu svoje. Nam poštenje i hrvatski ponos a šarenjakom izlajstvo i podlost.

Iz Voloskoga.

Neki gospodin koji se simo doklatio sa one strane Učke, umjesto, da se bavi svojim poslom za kojeg je bogato plaćen, umjesto da pohodi kadšto onu kuhlnju, gdje se vare i gotove njegove stvari (kako no čine njegovi drugovi po cietlom svietu) on smradl u onu zdjelu iz koje jede, plskarajuć o svemu i svaeđem u porečku babu krezubu.

Spomenuta kuhlnja smrdl našemu »morattu« kano vragu tamjan u ona je tako llopa i čista, da takove još ne bijaše u gospodskom Voloskom. Al da, ne boji se on kuhlnje, već gospodara, koji neće da bude izdijeln svoga roda, koji izpovjeda očito svoj jezik i narod a to je učeđemu Talijanuu dostutan razlog, da izhjega va našu kuhlnju.

Što ga stromaha osobito u oči bođe, to su naši novi lii popravljeni zvonici. Tomu se nije čuditi; stvar je to posve naravna. Zvonici mu nafme sa one visine dole viču, da mi plamo Benečić, već da smo bili do nedavna uz našu blelu Lubljanu; odakle i naziv u Dalmaciji za Istrane »Kranjci« a za hrvatsku Rieku: »Kranjska Rieka«. A dna mi, ako je Rieka kranjska nije ni Volosko puljičko. Još i dan dan-nišnji zovemo u ovih stranah predmesopustnu nođetju »lontošnjom nođetjoma«. Uspomena je to otkad su naši djeđovi u Kastav na izbore zalazili, da si izaberu poslanike za »Landtag« (sabor) u Lubljanu a ne u prnjavi Poreč. — Da vam tvrdo-glavcem pokazemo koliko nam je mila ta uspomena, da vidite, da se nedamo u vaše šarenjačko-krnjsko kolo, da smo i da ćemo ostati Hrvati, koji su kroz stotinu godlnah živili uz Lubljanu, sigradili smo po ukusu naše braće Slovenacah zvonike pa bilo vam to pravo g. dopisnlče ili ne. Vam je slobodno dignuti »ankoru iz fonda« pa odnesti se u talijanska gnjzda te tamo graditi makar na »duzine« zvonikah sve po štilu onog sv. Marka. Mi vam lje za to nećemo prigovoriti.

PODLISTAK.

Razgovor medju Markom i Antunom pred porečkom biskupijom.

Marko. Eto Ante moji skoro uvik su nam ovi sveti dvori prazni. Našoj crkvi udovici kao da se neće udati. Traži vojna i livo i desno pak ga valjda po volji nemože dohliti.

Antun. Dohlila bi ga ona, dohlila, al njoj ga neđadu kakova bi ona žella i koji bi njoj pristajao. Mučo jadicu očuh i mače pa ju hoće silomice udati za čovika neljubljena i nevoljena i tako ostajemo mi sirote bez oca, bez pastira, koji bi nas vodio i rukovodio.

Marko. Reci starče dragi, koji li su to bezdušnici, koji narivavaju našoj osireloj crkvi nemila njoj vojna?

Antun. To su ti oni sinko, koji nemare ni za sv. viru ni za nas jadno šćave; koji bi htli, da bude crkva njihova robljnica, a pastir njihov sluga, kojim bi po volji kretali kano s kakovom igraljkom. To su ti rano moja, oni naši strašni neprijatelji,

koje su nedavno okrtalil naš »Frantina i Jurina« lcumirci i farizejci, oni koji gaze nogami našu viru, sve što nam je mllo i drago pod ovim božjim nebom.

Marko. Bora ti Ante, kako mogu biti oni farizejci i lcumirci, ta ja sam čuja da šarenjac i talijanaši prose presvilloga cesara kroz talijansko političko društvo u Pazlnu, da njim pošalje čim prije biskupa.

Antun. Tako je tako sinko, al ti si čuja samo na jedno uho. Oni pitaju biskupa, al ne svećenika pravdna i i ljubeznlva, koji bi bio drag Bogu i ljudem. Oni tražo biskupa koji bi nam ukrao naš mlil jezik, koji bi pogazio sv. viru naših otacah, koji bi bio talijanskim batom s kojim bi po nas nemilice udarali dok bi nas sa lica ove zemlje iz-brisali. Znaš dobro Marko, da naši Talijanaši nemare za crkvu, ni za njezin nauk; da nemoru viditi popa niti na kraj oka; a bogme sinko moj, pravo kaže naš puk, da koji nemore viditi moga pseta nemore

trpiti ni mene. Da oni dakle mare za crkvu i za biskupa, nebi mri-zili i proganjali naših dobrih i vrednih svećenikah; nebi već unapred preporučivali budućemu biskupu, da metne u železa popove naše krvi; da njim zabrani obćiti s našom slrotinjom; da nam nebudu više otci i savjetnici, nego bezdušnici i varalice. Takovoga biskupa žete i pitaju naši protivnici a ne holl jih glava što će biti sv. virom i crkvom Isusovom.

Marko. Onda reci mi, kakav bi morao biti taj naš budući biskup?

Antun. Na to ti je sinko meni prostu čoviku teško odgovoriti, al u lkoliko imam zdrava mozga sudim, da bi naš pastir morao biti sin ove naše pokrajine, koju zovemo Istrom, da bi morao dobro poznati oba jezika koji se u zemlji govore t. j. hrvatski i talijanski; da bi morao biti učen i pobožin, pravedan i ljubežljiv i to jednako napram svakomu od nas.

Marko. Puk što nije moguće naći takovoga biskupa?

Antun. Rekao sam ti prije, da nađe udovica teško muža koja imade zločestu mačelu. Imade vrednih i dobrih svećenikah, koji poznaju sve naše jade i nevolje i koji bi bili na čast ovoj slavnoj biskupskoj stolici, ali za takove neće da čuju Talijanaši, koji s našom pokrajinom gospodare; ili takovi se neđaju k nam, jer se boje, da bi uvik u nje mačelu zadirkivala, da nebi mogli vršiti kako Bog zapovjeda svoje dužnosti, da bi bili samo po imenu biskupi a biskupovana bi gospoda porečka i pazinska.

Marko. Pa što sudiš Ante, što će biti s nami ako nam pošalju biskupa koji ne pozna našeg jezika, koji bude služio gospodi iz Poreča i Pazina, koji nebudu pravi i vredni naslednik našemu nezabranovnomu Jurju?

Antun. Bili će sinko moj zlo i naopako. Propast će sv. vira, propast će ljubavi i šćovanja do crkve i njezinih naučiteljah a mi ćemo biti stado bez pastira kojim će vladati vuci razdiravci.

Marko. Al toga nemože dopustiti dobi Bog.
Antun. Eh, dlete mojci! On nedopušta niti ovoga što se sada događa nu

Orlovo oko porečkog dopisnika zapelo je i na našem svećenstvu napose znostavilo se na pred. g. A. Sterku, kanoniku i župniku stolne crkve u Trstu. Našemu došljaku je to mila osoba g. Sterka, da ju on i u snu vidi, kad dolazi naime u naše strane radi budućih izbora. Kažemo ti po duši, došljaku dragi, da vidimo veoma rado g. kanonika u ovih stranah nu na žalost nevidimo (mi koji nevidimo u snu) za odpošte bijahu izbori naših zastupnika u Poreču uništeni nego jedan put i taj put ostao je ovdje samo pol dana. Porečka lažitorba i njezin vjerodostojni dopisnik iz Voloskog znadu predobro, da se gospodinu kanoniku Sterku trebaba izbornikom preporučivati, jer gdje se je po više puta jednoglasno izabranu u potreba preporuke; ono što neče da znadu jest faktum, 1) da gosp. Sterk neteži za mandatom, 2) da je ka istomu gospodinu jur god. 1867. iz Pazna u Lovran došao g. kapetan Schwarz te mu nudjao kandidaturu za Poreč, nu on to odbi, 3) ista čast bijaše mu ponudjena i g. 1870. nu ju opet odbi 4) U vrijeme posljednjih izbora za Beč nudjala je gosp. Sterku jedna veoma upitna osoba (Poreča) kandidaturu za carevinsko vieće te mu kano pravomu domorođeu obećavala kriepku pomoć, nu on nepristade nu taj nečest posao prem je i trščanska vlada zagovarala njegovu kandidaturu. Iz svega navedenog proizlaz, da se g. Sterku trebaba nikomu za porečki sabor preporučivati ili radi toga kući dolaziti. Njega bra svojevuljno narod u on se pokoriva kano rodoljub jednodušnoj volji naroda.

Porečke babe piskar spočitava nadalje g. Sterku, da se je požurio upisati u tabularne knjige u Voloskom baštinu svog oca na svoje ime. Što misli g. piskar, da je gosp. Sterk nezahvalan svojim braćem kao i on koritu iz kojega jede? Kod posljednjih izbora bijaše on unesen u izborne listine; brać su znali, da je on su braćem supsjednik. Kapetan kotarski potvrdio je izborne pravo njegovo, nu gospoda u Poreču, tutori porečke babe, prijatelji voloskog piskara, odučilo su protivno slovu zakona svojevuljno, da g. Sterk nemože biti biran. Zar nebijaše sveta dužnost g. Sterku pobrinuti se, da si još bolje osjigura izborne pravo?

Gnjov dopisnikov izlilan u istom dopisu u Mošćenici i Brsečane, nedoside do njih. On i njegovi prijatelji u Istri vični su hvatili i dičiti izdajice izdajstvo u jer nisu Mošćenici i Brsečani takovi, udri po njih. Da su oni odlučili, da bude u Mošćenici i u Brseču u školah talijanski učevni jezik, blo bi jlh zaisto podignuo u deveto talijansko nebo, ovako pako nabacuje se na nje svakojakim smradom. Recimo, primjer radi, da bi sutra rodna občina dopisnika Istrije zaključila, da bude u njezinoj školi učevni jezik njemački, što bi na to g. dopisnik i njegovi sumišljenici? Zaisto digne bi nebo i pakao proti takovom zaključku. A zar nelma vriediti za nas ono što valja

*) To je morali biti koja svietovna osoba, jer Dobriča bijaše tada već u Trstu. Uredn.

ostavljaju čoviku slobodnu volju, da čini što će i kako će a sebi je pridržao samo časak do kojeg čoviku to dopušta. Kad je puna mjera, kad je odviše uvriedjena Njegova previelika dobrotu, tad reče: dosta je. Al Marko dragi, kako je teško čoviku u zlu na dobro čekati. A to je nam Hrvatom Istre u obće a osobito u ovoj biskupiji.

Marko. Dakle nam nelma druge pomoći nego strpljeno mučati i čekati na ono što budu presvilita gospoda odlučili?

Anton. Ne sinko tako. Mi moramo svakom prigodom pokazati svoje zube i reći sudcu i popu što je dobro i pravo. Ako nam pošalju za biskupa čovika tuđe krvi, mi ćemo ga slušati u koliko budemo znali, da radi za naše duševno i telesno dobro. Budemo li vidili, da se je složilo sa našimi protivnici i neprijatelji a mi ćemo se uteci k našim župnikom i kapelanom koji će nas upućivati i podučavati u svemu što nam je potrebno za duševno i telesno dobro. Za to valja da stujemo, častimo i ljubimo svećenike i prijatelje našeg roda i našeg jezika pa uz njihovu i božju pomoć biti će nam bolje.

za Vas? Hoćeš ili nečeš g. dopisniče, mi ćemo živiti, raditi i upravljati se kako nam zakon dozvoljava i kako hoćemo mi. Nije li ti to pravo a ti poberi svoja kopita pa se nesil preko Učke u svoja blažena krajniska gnjezda, gdje te, neče uznemirivati naši zvonici, naši zastupnici i naše škole.

Pul, 8. marča 1884.

Sree me holl gospodino Uredniče kako se ovdje s nam postupaju pa mislim, da će mi odlanuti ako Vam se malo potužim.

Imade nas na puljskim (više) gospodarima i pastirah iz gornje Istre koji dolazimo sime u zimsko vrijeme, da prehranimo ovdje naša stada.

Mi smo većinom neuki i prisloti ljudi pak svaki misli, da može s nam delat što i kako mu se hoće. Kad nam ponarastu janjčići, nesemo jih u Pul na trg, da koju krajoaru ubereimo al nam pri tom na našu žalost i škodu postavlja pujski magistrat svakojake neprilike. Najprvo su nam bill odredili, da možemo prodati naše janjčice na trgu »Plazol« potle kod »Divčica«, zatim na trgu »od drvih«, onda na »Portaratu« itd. itd. tako da neznamo nikad gdje nam je pravo mjesto. Ako dođemo na jedan trg, gonl nas odatla policaj; dodjemo kamo nas je ovaj poslao, tjera nas drugi opet drugamo, tako da putujemo uvlek od Jeruda do Pilata.

Isto što rade snami, rade i sa ovdšnjim siromašnim kmetom, koji donose na trg u košarici ili rubcu po koje jajo, malo rindica ili koje zelenine. Dotrđi k njemu sad jedan sad drugi polonaj, pa dvoj plat za trg, a ako nelmaš čim platiti odnazu mu svu siromašćinu. Tuko nam se godl mila »Naša Sloga« u ovih stranah, gdje nemamo čovjeka koji bi se za nas zauzeo. Što nam se nemože oteti milom a to nam otmu silom. Da smo Talijani ili Krnjeli nebi tako s nam radili nil su sirotom »šćavome« može se svatko portivat. Mi smo ovdje samo za neko vrijeme u godini ul javni kukavnomu kmetu Hrvat u koji je privezan za ovdšnju grudu zemlje pa nemože nikud nikamo. Tuko vidite umjesto da gospodarimo u ovom kotaru u mi služimo a to će potrajati sve dotle, dok budemo vjerovali ljudem druge krvi i drugog jezika.

POGLED PO SVIETU.

U Trstu 12. marča 1884.

Hrvati i Slovenci Primorja imadu zaista malo razloga biti zadovoljni sa postupanjem carevinskog vieća napram njihovim narodnim težnjam. Glavna narodnosna slavenska pitanja, razpravljena u carevinskom vieću, ticala su se ili Česke ili Poljske, a za nas nije imala nikad većina državnoga zastupstva pravog saučesća, te su svo naše i naših zastupnika molbe ostale neuslišane. Sad napokon ipak će se nešto učiniti za hrvatske i slovenske narodnost u Istri, Goričkoj i Stajerskoj. Proračunski odbor zastupničke kluče prihvatio je predlog Henrika Clama Martinica, kojim se vlada pozivlje, da uredi državne gimnazije u Pazinu, Gorici, Mariboru i Celju tako, da se u materinskom jeziku podičuju obuka hrvatskim, slovenskim i talijanskim učenicom nižih razredah na većinih gimnazijah, a njemački jezik, da se goji u toliko, na koliko to zahtjevaju obstojeći odnošaji. Ovaj će predlog poprimiti i carevinsko vieće pa bude li dobre volje kod vlade, moći će se bar u nižih razredih naša mladež u materinskom jeziku podučavati.

Prošlog čedna započela je razprava o proračunu za godinu 1884. u carevinskom vieću. I ovaj proračun pokazuju priličan manjak, nu taj se svaljuje na željeznice, koje se imadu graditi i na nekoja druga podnzeca. Dohodci bi inali 474 1/2 milijunah for. a troškovi 515 milijunah. Po tomu bio bi manjak u proračunu od 40 milijunah for. Od ovih 40 milijunah

računaju 35 milijunah na željeznice i u druge koristne svrhe, a pravi manjak iznašao bi samo 5 milijunah for. Velika doduša svota, nu napram manjku prijašnjih godinah, izčežava skoro sasvim.

Putovanje kraljevića Rudolfa na iztok hoće da prikažu službene novine kano puku zabavu, dočim mi pripisuju neodvisno novinarstvo veliko političko znamenovanje. Neima dvojbe, da je, našoj vladi do toga stalo, da se uzdrže i tvrdo prijateljski odnošaji sa srbskom, rumunjskom i turskom vladom, a k tomu će svakako mnogo doprinesti prisutnost kraljevića Rudolfa na dotičnih dvorovih.

Radničko pitanje doći će i u njemačkom saboru do mala na razpravljanje. Njemačka vlada nastoji, da se poduzme nešto ozbiljna i za taj razred naroda, koji najvećma trpi i strada. Biti će njoj svakako briga, da osigura kod radnje unosrećeno radničke mirovinom ili državnom podporom, čim će predusresti prevratna komešanja i socijalističke izgredo, koji se upravo sada pojavljuju u Francezkoj, Englezkoj i Austriji.

Sbliženje Rusije i Njemačke reć bi da znači i sbliženje s Austrijom, te ima nado, da će biti ovo najboljim sredstvom, da se u Europi uzdrži mir i uzpostavi nutarnja sigurnost. — Ruske novine pišu mnogo u posljednje vrijeme o sporazumljenju Rusah sa Poljaci. Neima zaisto pravog slavenskoga srca, koje nobi želilo, da se to sporazumljenje čim prije postigne.

U Englezkoj zastupničkoj kući predložila je vlada veoma važnu osnovu, naime novi izborni zakon, kojim se povećava broj izbornikah skoro za dva milijuna. Ovim zakonom želi Gladstone pridobiti si naklonost slobodnostranke u Englezkoj, napose onih članovah sabora, koje nezadovoljava njegova politika u Egiptu.

Talijanska vlada zahtjeva od zastupničke kuće 150 milijunah lira za nekoja gorska utvrđenja na granicah. Novine talijanske pišu, da će se podignuti opozicija proti tomu zahtjevu, nu vlada će ipak prodrieti svojim predlogom.

Zapovjednici krivog proroka skupljaju nove čete proti Englezom, a to svjedoči, da nekane pristati na pogodbu englezkoga generala Herwetta. Englezki zapovjednik javio je svojoj vladi, da nemože osvojiti nekoje tvrdjave na Nilu, ako mu se ne pošalju nove čete na pomoć.

Frantina i Jurina.

Fr. Jurino, dragi ti, povej mi malo, koliko si ti dal za enl turnid na Voloskoj crekve? Jur. Koliko? 45 flurini! Fr. Judi božji, tako koliko i on na Porte! Jur. Ja baš koliko i on, al i kako i on, to će reć samo z besedun. Fr. Fina je to munda, po tičevu dušu, kada se najde ki ju za dobro prime. Jur. Je borme zać ki ume ima dve. Fr. Ti si Jure beja vrana va staren Pazine pak češ mi valjada čagod novega povedet kada te vidim tako redko.

Jur. A ču češ da ti povedem, ono ča su drugi pozabili?

Fr. Povej mi na primer malo, kako je ono neki dan priša onako kisel doma s ona babica od Troštri, a ki se nikada s nami k meti nepača, o on dan ga je neki kmet s kratkimi bragešami pelja koveri nevestu.

Jur. Pak tomu se ti čudiš?

Fr. Bog ti se smiluj, ter ga poznaš i vidiš kada gre va Pazin vavik grizka pipicu i va tlo gleda, kako da se s nami nedostoji govorit. Nosi se sagdan i lako i blagdan, družl se s gospodun Krnjeli, bijla bi, da ga svaki časti kako kakovega Bog zna kako študijaneža Slovaka.

Jur. Srmi se nas zać se boji gospode a družl se s onemi, ki ga pred njim hvale i časte a mrze ga više nego nas zać znaju i oni, da ki izla svoj rod, da bi moga i njih izdat.

Fr. Bl bolje stori, da se pača svojim parom, da odbaci zle navade, da bude ono ča smo i mi dva, zać bi moral znat, da ki s gospodun črešnje zoblje da mu rjepi ostanu.

Jur. Bojim se, da je već predugo zać pak nemore nazada.

Veladam.

Velade, Velade, Vi medeni kumi, Vi božje dušice, Tko vam nerazumi!

»Ja sam tvojeg oca Poznao i djeda. A moj otac tvoga Djeda i pradjeda.

»Mi smo uvijek pravi Prijatelji bili, Dosta smo jim dobra Mukte učinili.

»Da nas nije bilo, Sve bi vam propalo, Sad se nebi više Za vaše ni znalao. —

Tako se vi eto Prikupljate kmetu. Kad vam njegov treba Glasac za Dietu.

A iz starih pisam? Vi predobro znate, Njegovo da j' bilo, Sve što sad imate!

Telegrafičke viesti.

Krk, 12. veljače. Kod izbora obćinskog zastupstva u Vrbaniku vladao je najbolji mir i red. Svi hrvatski predloženci izabrani skoro jednoglasno. Zastupljenici uvidjeli, što su brntoovnici i što je sijao nemir i neslogu. (Živili sviećstni Vrbančani! Ured.)

Različite viesti.

Promjene u trščansko-koparskoj biskupiji. G. Anton Turak, župnik-dekan u Oportju (Portole) imenovan je župnikom-dekanom u Kastvu. Za župnika u Pazinu predložen je g. Orbanić, župnik u Lančićih. G. Franjo Peculiti ide za duhovnoga pomoćnika u Gračišću. G. Sajoze iz Gračišća kao upravitelj župe u Kurbune. G. Klomante Šebula premješćen je od sv. Antona k B. D. Mariji gornjoj (jezuiti). G. Karlo Znidarč ide u Sovinjak upravljat župom. G. Dinko Bullo imenovan je upraviteljem župe u Kastanjiči. Umro je g. Ivan Jelenc župnik u Sovinjaku. Pókej mu duši!

Grdna nezahvalnost. Čitamo nabožno-političkom časopisu u Vigilanza, izlazećem u Trstu, opis svečanosti obavljene dne 25. p. m. u biskupskom konviktu u Trstu. Tog dana blagoslovio je našna presvietli biskup Glavina kapelu u konviku. Svečanosti da prisustvovaše od strane svietstkih oblastih g. namjestnik Pretis, g. barun Scrizzi, podnačelnik trščanski Dimmer i više druge gospode. Pilotoci da su latinski govornom pozdravili goste i zapjevali carsku himnu u njemačkom, talijanskom i slovenskom jeziku. Sve je to liepo i dobro i mi sve dragovoljno podpisujemo, nu jedno je, što nikako zamućati nemožemo, jedno je, što nas veoma smućuje a razalostiti će zaisto svako pošteno i pravedno srce. »Vigilanza« opisujeć poltako svečanost, mukom muči ob onom, koji je začelnik i utemovitelj rećenog konvikta, šuti kano kamen o nezaboravnomu biskupu Dobriču! Zar nezna »Vigilanza« za ono, za što znače svako diete u ovom Primorju? Zar ne znadu gospoda, da je pokojni Dobriča upravo stradao, da uzmogne više sredstva

Lutrijski brojevi.

Table with exchange rates for various locations: Beč, Graz, Temešvar, Brno, and Trieste. Columns include 'Od' and 'K' rates.

Trgovačke vesti.

News from the market section, including prices for goods like coffee, oil, and flour from various regions.

Objava.

Podpisani časti se obznaniti, da je ovlšten prodavati od prvoga srpskog dion. vinarstva... (Notice regarding wine sales and legal matters.)

G. Vučković, u Trstu.

Pronadjeno!

Neumernom izraživanju dr. pl. Bendona posređilo su komišno pronaći mastilo za vlase...

mastilo za vlase

od koga se može kazati punni pravom, da posva odgovara svojoj svrsi. U najkraće vrijeme pomoziti i okretiti to mastilo vlasi i bradu i zapričeti je izpadanje krlji.

izumitelj jamči za siguran uspjeh. Cijene po flakonu for. 2.— Pravo nepotvrano može se dobiti jednino u ljekarni C. Zanotti u Trstu vlnuova br. 37.

Mlada udovica

želi stupiti u dobru kuću k jednino ili dvojici gospode za gospodaricu; primila bi također mjesto kassirice u dućanu. Ako je potrebno, može dati dovoljnu novčanu jamčevinu. Govori slovensko-hrvatski, njemački i talijanski. — Pobjliže obavijesti daje administracija našega lista.

Nepogrješivo!

Advertisement for ROBORANTIUM featuring an image of a person and text describing its benefits as a tonic and health restorer.

J. Grolsch u Brnu.

Roborantium opetovno upotrebljen pokazuje također dobar uspjeh protiv slabosti i sljepoti. Glavni dopuz za Primorje u Trstu; Petar Sirovčić, farmacija ala Marlice, Via Sanita broj 13. — U Rovinju: G. Troimba, ljekarnik. Zadar: N. Andrović, apot. — Split: N. Aljinović, Grolsch. Ed. Cristofolotti, apot. — Sarajevo: Ed. Ployela, ljekarnik u caru austrijskomu. — Novi Sad: G. Plušić, apot. Zagreb: C. Armin, apot. — Tamo se može također dobiti Eau de Helie, izloženo sredstvo ljepote, koje uzdržuje svježost i bijelost puti. Cijena 85 novčića. — Boudet auSeraut de Grolsch, vojni za rubce i elegantni svijet. Ovo je bisser svih vojna. Radi vanredno lijepe sprave, služi i kao dar za Božić i imendan. Cijena for. 1.50

3000 ostanakah sagovah / 5000 odrezakah suknja

(10-12 metarrah) šalje uz pouzede komad po 3 for. 80 novč. L. Storch, tvorničar u Brnu. Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

(3-4 metra), u svih bojah za cijele mužke odjeđe, šalje uz pouzede po 5 for. odrezak. L. Storch u Brnu. Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

Brza i sjogurna pomoć za bolesti želuca i njezine posljedice.

Ohrana zdravlja

ovisi gotovo o sačuvanju i pospješivanju probave, jer ova je glavna podloga zdravlja. Najbolji domaći lijek za urediti probavu, primjerice mješavine krvi i odstraniti nezdrave čestice krvi jeste odavna poznati i objavljeni dr. ROSA bilinski balzam.

Prirudjen je od najboljih, liečnički najkrijepliji zelenjak; izkazuje se osobito kano sjegurno pomoć kod neuredne probave, kod odgaganja, nadimanja, bijuzanja, kod bolosti u želudcu i žučnjaku, želučanom krču, prepunjenom želudcu, kod navale krvi, hemoroidah, ženskih bolosti, kod bolosti u žučnjaku, hipohondrije i melanholije (uslijed slabe probave); on oživljuje svu djelatnost slabosti, štiti krasa te dobiva bolesno želo iznova silu i zdravlje. Uslijed ove izvrstne vlastitosti, postao je sjegurnu ljudski domaći lijek a radi toga svuda je poznat.

1 staklenica 50 novč. dva staklenica i for. Na tieude polvalnih pisamah, lahko svaki prohtu. Balzo se na frankirana pisma ne sve atrano uz pouzede iznosa. Gospodin Pragner! Mollu Vas, da mi pošaljete poštom 10 staklenica dm.

Rose bilinskoga balzama. Ovom zgodnom Vam javljam, da je taj liok izvrstan, jer pošto ga rabim ovo 3 mjeseca, ne ohtim likavnu bolost u želudcu, koji mo je bio bulio 10 godinah. Isti liok ozdravio je i moju bolost u prsniku, koja je bolovala preko 10 god. na jetri, a sada uzdržava i moju djecu u zdravlju i čuva ju osobito od zimnice, koja je ovaj leok tako česta. Primite gospodino ovo u znak mojeg visokog štovanja, kojim se bilježim. Kazimir Maasliki Nadbornik seJozinskog podnaseca u Atakalnu u Brijuni.

OPOMENA!

Da se zboglova nemilim zgodam, proim sve p. n. gg. narudnike, leka zahtjevu izrično dr. Rose-a bilinski balzam iz ljekarna B. Fragner-a u Pragu, jer sam opazio, da su dobili narudnice od više strana neuspješnu smjelo ako su tražili jednino dr. ROSA bilinski balzam.

Pravi dr. Rose-a bilinski balzam

dobiva se samo u glavnom skladištu B. Fragnera, ljekarna s kornom orlu u Pragu, uگارو Spornogasso leka 305-3. U Trstu: P. Prendini, G. Forabosechi, Jak. Seravalle, Ed. v. Lutkenburg i Ant. Suttina, ljekarnici. U Zadru Andrović N.; Rieka: J. Prodan; Dubrovnik: J. Alksid; U Heratskoj i Slavoniji stiečeće ljekarna: Zagreb: Arazin C. H. Jasković (gorjari grad); A. E. Jakšić; Milosrdna brada; M. L. Finkh; E. Perket. Stara Gradiska St. pl. Varičić; Belovar Mikolić. Ozihek J. G. pl. Dienes; Brod u S. N. B. Kuković. Gaspic V. Vouk. Jasna Ed. p. Tomaj. Jevnić Ed. Toltović. Kaptolac G. Flandls i Ed. pl. Slatković. Krvčeva L. Brotsky. Kutina S. Dacora-zsky. Kara Gradiska D. Dienes. Olovac V. Čučić. Ogulin J. Finkh. Petrovaradin D. Ed. Bratu. Pregrada H. Bilinski. Svačak B. Wertheimstein. Valpoca Al. Donzálhy. Vinkovci Fr. Hutzig. Vukovar, Fel. Kireh-banu. Varaždin A. Kusy. Zupanje Malter A.

Sve ljekarne i veće trgovine sa matarijalnom robom u Austro-Ugarskoj imaju skladišta tog bilinskoga balzama. Tamo se također dobije: Praško domaće mazilo protiv oteku, ranam i svakojoj upali.

Ako se ženam prsa upale, ili otrdnu, i kod svakog oteka, kod crva u prsu i zapnositki, kod izvitinja, kod morske (mršav) kosti, kod reumatiznog oteka, kroničnu upalu u koljenih, rakah i ledjih; ako si tko nogu izvine, protiv krvnjak oku i potu nogul, kod ranjenih rukuh, protiv sljepam, protiv tekuti ranam, otvorenim nogam, protiv raktu i upali kože, noima boljega mazila nego li je ovo.

Zatvoren otek brzo se izlied; svrad koji iz oteka teče, izvede oca mazilo brzo i rano izlied. Ovo mazilo je radi toga tako dobro, što odmah pomozu i rana se prije ne zacieti, dok ne se sve najteže isčišćen. Zaprieti također rasi djetinoga mesa i čuva od upale. Također ublaži bolost. Otvoreno i tekuce rane moraju se mjačnom vodom izprati, zatim se na nje ovo mazilo prilepi. Skatulice se dobivaju po 25 i 35 novč. Balzama za no.

Po mnogih pokušajih pokazao se ovaj balzam kano najbolje sredstvo; on odstrani nagulnost te se po njem zadržije opet jur izgubljeni sluh i staklenica 1 for. a v.

Hrvatskom narodu u Istri!

Za ovu korizmu

preporučuje se Hrvatski Bogoslužbenik u kom osim jutrnjah, večernjah i raznih pjesamah hrvatskih za orkovo pjevanje kroz svu godinu, ima i puno od križa, oheji velika neufje, plač gospin itd. itd. — Nabavlja se kod uprave Narodnoga Lista u Zadru. Nevezan zapada f. 2 — a vezan i plaćen f. 2 70 av. Tko pošalje upravi Narodnoga Lista novce unapried prima ovu knjicu od preko 400 strana u knju bez ikakva poštarskoga troška.

Trgovina finih jestvinah

Antuna Paparotti u Trstu

Šalje uz poštarsko pouzede u paketićih od 5 kila franko i bez svakoga troška vozarine i mitnice (dacije) prekomorskih jestvina, konservah, finih domaćih i tudjih kano i pravo šljivovice hrvatske. — Poveća narudbe biti će odpremljane iz skladišta po najnižih cijenah. Na zahtjev šalje se cijenik besplatno.

Bez ove obranbene znamenke zakonom štitioje. Imade se taj liok po dr. Mallicu smatrati kano putvoren.

Cvjet proti tranaju, po dr. Mallicu.

je odlučno najbolji liok proti kostobolji i reumalizmu, tranaju po udili, bolost u kižu i živcih, oteklil, utvrdnulu mudu itd.; ako se i kratko vrijeme pretrane posvema tranaju, što okazuje množina zahvalnica. Traži se samo acetat Mallicu za tranaju po dr. Mallicu uz priloženo znamenje; i staklenica 50 novč.

Zahvala. Gospodinu I. pl. Trnkoczyu, ljekaru u Ljubljani.

Moja je majka od kostobolje na nogi silno trplja i razne domaće liekove bezuspešno rabila. Pošto se je pako bolost što dalje sve većma pogoravala a ona nije kroz više dana više na svoju stadi mogla opijati se pa Vaš dr. Mallicu kostobolji liok za 50 novč. to si ga odmah naručila. I u istinu imao je čudovni uspjeh da se ju majka nakon što ga je kratko vrijeme upotrabljavala pako težkih bolih oslobodila. Punim osvjetlojenjem priznam dakle dr. Mallicu kostobolji cvjet kano izvrstan liok to ga svakomu bolestniku u sličnoj bolosti preporučam. Vašoj blagorodnosti izričom pako najsrdačnije hvatu; svim štovanjem. — Franco Juh, posjednik u Smarji kod Colja.

Planinski bilinski sirop kran ski.

izvrstan protiv kašlja, hripavici, vrbatobolji, presnoj i plućnoj bolosti; 1 staklenica 50 novč. Koristi ju nego li svi u trgovini se natužeće siropi.

Krv čisteće kruglice o. kr. povl. nebi smjelo u nijednom gospodarstvu manjkati; ona su već tleud puta pomogla kad ju čovjek zatvoren, kod glavobolje, kad su utrvalila vna, pokvaren želućak, kod jetrnjih i bubrežnih bolosti; u Skatulinh po 25 novč., jedan zamotak na 6 škatulinh i for. 5 novč., Razlašije se samo jedan zamotak. — Gori navedene specialitete, koje su mnogobrojnim izkustvom kano osobite uspješne priznatae, imade uvijek čiste u zalogi i raspoložuju otmah pošlarskoga pouzedećem.

liekarna Jul. pl. Trnkoczy-a „pri samorogu“ u Ljubljani. Mestni trg. br. 4.

Lessingova djela

krasno ilustrirano izdanje, liepo vezana, prodaju se za veoma nisku cijenu. — Pobjliže u administraciji ovoga lista.

Podružnica u Trstu c. kr. povl. austrijskog vjeresijskog zavoda za trgovinu i obrt. NOVCI ZA UKAMAĆENJE u bankah uz 4-dnevni odkaz 3 1/2%, 8-dnevni odkaz 3 1/2%, 30-dnevni odkaz 3 1/2%, u napredodoriht, uz 30-dnevni odkaz 3 1/2%, 3-mjesecni odkaz 3 1/2%, 6-mjesecni odkaz 3 1/2%, OKRUŽNI ODJEL u bankah 2 1/2%, kamate na svaku svotu a u napol-onforitah bez kamatah. NAPUTNICE za Buđ, Prag, Peštu, Brno, Tropoljavu, Lavov i Rieku, najviše Zagreb, Arad, Graz, Hermanstadt, Innsbruck, Cielovac, Ljubljani, Snielburg bez troškovah. KUPNJA I PRODAJA od deviznih, efektivih, također imovčinskije kupovah uz 1/4% provizije. PREDUJAM na varnata, uvjetl na sporazumljenje uz ovlzor kredita u Londonu ili Parizu 1/4% provizije za 3 mjeseca. Da efekte, 6% godišnjih kamatah, od iznosa od for. 1000.; na poveća iznosa glasom posebnoga sporazumljenja. U Trstu i. oktobra 1883.